

This question paper contains 6 printed pages]

HB—106—2026

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2026

ECONOMICS

Paper-II

(Statistical Methods)

(Thursday, 9-4-2026)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time— Two Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of calculator is allowed.

(iv) Do rough work on the last page.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

(iv) रफ कार्य करण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेचे शेवटचे पान वापरावे.

P.T.O.

WT

(2)

HB—106—2026

1. Calculate the Mean from the following data :

10

खालील माहितीच्या आधारे समान्तर माध्य काढा :

X	F
0 – 10	3
10 – 20	5
20 – 30	8
30 – 40	12
40 – 50	10
50 – 60	4

Or

(किंवा)

Define Statistics. Explain functions of statistics.

सांख्यिकीची व्याख्या सांगून सांख्यिकीची कार्ये स्पष्ट करा.

2. Calculate the Median from the following data :

10

खालील माहितीवरून मध्यगा काढा :

X	F
5 – 10	12
10 – 15	14
15 – 20	17

WT

(3)

HB—106—2026

20 – 25	20
25 – 30	16
30 – 35	13
35 – 40	9

Or

(किंवा)

Explain the methods of collecting Primary data.

प्राथमिक माहिती जमा करण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा.

3. Calculate the Mode from the following data :

10

खालील माहितीवरून बहुलक काढा :

X	F
10 – 20	4
20 – 30	7
30 – 40	10
40 – 50	13
50 – 60	10
60 – 70	5

P.T.O.

WT

(4)

HB—106—2026

Or

(किंवा)

Explain the scope of Statistics.

सांख्यिकीची व्याप्ती स्पष्ट करा.

4. Find out the thirty percentile $[P_{30}]$ from the following data : 10

खालील माहितीवरून तिसाव्हे शतमक $[P_{30}]$ काढा :

X	F
10	7
15	9
20	10
25	12
30	18
35	15
40	11
45	8
50	5

Or

(किंवा)

Explain the sources of secondary data.

द्वितीय माहितीचे स्रोत किंवा साधने स्पष्ट करा.

5. Attempt any *two* of the following :

10

- (i) Find out the first and third quartile [Q_1 and Q_3] from the following data :

X :	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
------------	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

- (ii) Calculate the seven decile [D_7] from the following data :

X	2	4	6	8	10	12	14
F	1	3	2	5	8	4	6

- (iii) Questionnaire

- (iv) Frequency distribution.

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :

- (i) खालील माहितीवरून प्रथम आणि तृतीय चतुर्थक [Q_1 आणि Q_3] काढा :

X :	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
------------	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

- (ii) खालील माहितीवरून सातवे दशमक [D_7] काढा :

X	2	4	6	8	10	12	14
F	1	3	2	5	8	4	6

- (iii) प्रश्नावली

- (iv) वारंवारिता वितरण.

WT

(6)

HB—106—2026

Rough Work

HB—106—2026